

4 Parasjah Wajera אָרַי (= verscheen)

Thora: Beresjiet 18:1-22:24

Hafterah: 2Koningen 45:1-37

Een pottenbakker onderzoekt kapotte vaten niet omdat hij ze geen enkele slag kan geven zonder ze te breken. Wat onderzoekt hij? Alleen de goede vaten, want hij zal ze niet breken zelfs niet met vele slagen. Overeenkomstig zal de Heilige, gezegend is Hij, niet de slechten testen maar de rechtvaardigen," zoals het zegt: "De Heer beproeft de rechtvaardigen." Beresjiet Rabba 60:2

Test Tijd

Het is testtijd voor Awraham. Nu heeft hij een welverdiende reputatie verkregen voor het zijn van een man met geloof. Maar hoe gelovig is hij, bijzonder als dingen werkelijk moeilijk worden? De Heer zal ons in deze *parasjah* alles laten weten. Want in deze *sidra* zullen we de Heilige een batterij van onderzoeken aan Awraham zien geven betreffende zijn geloof. Voor G'd zijn de testen niet om iets omtrent Awraham te ontdekken. Hij weet de hele tijd van alle dingen! De testen zijn voor Awraham ontworpen - om hem te tonen hoeveel hij over G'd heeft geleerd en in welke gebieden hij de grootste verbeteringen nodig heeft. Dit gedeelte is ook voor ons geschreven opdat wij een glimp kunnen opvangen van de buitengewone kwaliteit en diepte van Awraham's geloof. Na deze episoden van zijn leven zou het voor ons duidelijk moeten zijn waarom Awraham het vaakst in de Bijbel wordt vermeld als een man van geloof. Als we dit Thoragedeelte onderzoeken, zullen we leren dat onze testen zoals die van onze vader Awraham zijn. Zij zijn ook voor ons op maat gemaakt door onze liefhebbende hemelse Abba. Hij zal ons onderwijzen hoe we dienen te groeien in ons vertrouwen in de Heilige, precies zoals we gaan waarnemen hoe Awraham, de man van geloof, door zijn beproevingen wandelde. Natuurlijk, zoals in alle testen van G'd, zijn er veel andere dingen te leren naast vertrouwen. Als we enige van Awraham's beproevingen bestuderen, zullen we ook naar enige van deze lessen kijken. We zullen deze *sidra* benaderen door de volgende indeling te gebruiken:

- Test #1, De aankondiging.
- Test #2, De bezoekers.
- Test #3, De tweede leugen.
- Test #4, Isjmaël.
- Test #5, De *akedah*.

Test #1. De aankondiging.

G'ds gevoel voor humor.

Zelfs vóór deze wekelijkse *parasjah* had Awraham een verbazingwekkende kennis over zijn G'd. Dit wordt verduidelijkt door de verschillende namen die hij gebruikte om naar Hem te verwijzen: G'd (Elohiem - אֱלֹהִים), Heer (JHWH - יְהוָה), De Almachtige (El Sjaddai - אֵל שַׁדַּי), en de AllerHoogste G'd (El Eljon - אֱלֹהֵינוּ). Elke verschillende naam vertegenwoordigt een grote graad van kennis omtrent de persoon en de aard van G'd. Maar G'd wilde niet dat Awraham stopte bij die betekenisvolle diepe kennis. Als aanvulling hierop had G'd prachtige lessen 'gepland' voor zowel Awraham als zijn vrouw. Dit zouden lessen zijn over G'ds bovennatuurlijke bekwaamheden, Zijn genade, Zijn gerechtigheid en zelfs over Zijn gevoel voor humor. Laat ons deze wekelijkse studie beginnen met even terug te gaan in de voorgaande *parasjah* om dit goddelijk gevoel voor humor te zien. In 17:18-20 openbaarde G'd aan Awraham dat Isjmaël zijn erfgenaam niet zou zijn. In plaats daarvan zei G'd in 17:16: "Ik zal haar zegenen en zal je ook een zoon van haar schenken." Daarop geeft de tekst eenvoudig in vers 17 aan dat Awraham op zijn gezicht viel en lachte! Enige commentatoren zien hier Awraham aanbidden - het werkwoord *jafal*, יָפַל, in de zin van zichzelf neerleggen in aanbidding. Echter, er is gewoonlijk een ander woord dat die manier van vallen aangeeft. In plaats daarvan schijnt verreweg de meest logische kijk op *jafal* - יָפַל, in zijn gebruikelijke betekenis - eenvoudig "vallen" aan te geven. De Targum Onkelos vertaalt het woord met "lach", "een lach in de betekenis van vreugde." Echter, de wortel *tsachaq*, צַחַק, kan ook worden gebruikt in de zin van iemand bespottelijk maken of pret over iemand hebben vanwege iets belachelijks, iets onbegrijpelijks. Is het niet mogelijk om beide betekenissen te combineren? Misschien lachte Awraham gedeeltelijk omdat de hele gedachte dat zijn negentigjarige vrouw een kind zou hebben, voor hem te ver was gegrepen. Toch wist hij tegelijkertijd diep in zichzelf dat G'd ernstig was en deze diepzetelende verzekering veroorzaakte eenvoudig dat hij zich verheugde. Laat ons niet de volle invloed hiervan kwijtraken. Het beeld van de honderdjarige Awraham die vernam dat zijn

negentigjarige vrouw een baby zou hebben. Denk je eens in, het grijze hoofd waarvan het haar op de grond van zijn tent viel, terwijl hij hysterisch lachte over dat wat de Heer hem vertelde! Ik denk dat de Heer heel wat pret had met Zijn bejaarde vriend. Dit schijnt bijzonder duidelijk te zijn daar de tekst geen enkel teken van berisping van de kant van de Heer laat zien. G'd speelt van dit ogenblik af rechtuit met goddelijke humor en zegt Awraham in zoveel woorden: "Je lachte?! Nee, werkelijk Sarah zal een zoon hebben en je zal hem noemen: 'Hij lachte!'" De Nederlandse naam Izaäk is afgeleid van de Hebreeuwse *jitschaq*, יִצְחָק, dat van de wortel met de betekenis gelach, יָצַח, komt. Wees er zeker van, dat G'd zeer ernstig was. Want in 17:20 vertelt Hij ons dat Izaäk de erfgenaam van het covenant zal zijn. Maar G'd heeft ook net zo goed een ongelofelijk gevoel voor humor.

Niets is te moeilijk voor G'd.

De Heer koos bij Sarah een andere weg om het nieuws van haar komende zwangerschap te brengen. De reden kan mogelijk zijn dat Sarah en Awraham in hun geestelijk levens licht verschilden. Tenminste dit is in essentie wat de meeste commentatoren suggereren. Zij baseren hun interpretaties op de tekst in 18:10-15. Hier verbergt Sarah zichzelf achter de flap van haar tent, terwijl zij naar de conversatie luistert die haar echtgenoot heeft met hun ongewone bezoekers. De tekst zegt dat terwijl zij voor luistervink speelde, zij een 'bomexplosie' hoorde toen de gasten zeiden dat zij een baby zou gaan hebben. Bij het horen van deze aankondiging "lachte Sarah in zichzelf" (vers 12). De reden voor haar lachen is hetzelfde als dat waarover Awraham dacht, een baby hebben in haar oude dag. Nadat zij gedurende veel jaren in de menopauze geweest was, scheen dit haar ongelofelijk. Echter, volgens enige commentatoren eindigde hier de overeenkomst tussen hun reacties. De verzen 13-14 beschrijven hoe de Heer Sarah's sceptische lach onder de aandacht van Awraham bracht. Het schijnt dat dit een berisping was. Echter was het slechts een kleine berisping want in vers 14 beantwoordde de Heer Sarah's lach, toen Hij een grote bemoediging tot Awraham sprak (ofschoon het bedoeld was voor hen beiden) en zei: "Is er bij de Heer iets onmogelijk?" De volle inwerking van deze stelling werd gevoeld door de volgende uitwisseling van woorden. Sarah, nog steeds luisterend 'aan de deur', hoort één van de bezoekers tegen haar echtgenoot zeggen: "Waarom lachte Sarah?" Zij was volledig uit het veld geslagen. Hoe kon iemand haar inwendig lachen horen? Dit was voor Sarah beangstigend. Daarom ontkende zij haar lachen. Misschien vond de Heilige haar op dit punt volledig onbeheersd, terwijl Hij bezig was haar een grote les te leren. Zij diende de grootheid van G'd te kennen. Awraham was in het proces van het te leren. Maar zoals we zullen zien, was hij al veel verder op de weg van het kennen van G'ds wonderbaarlijke bekwaamheden. Nu was het tijd voor Sarah om met hem op die weg te komen. In overeenstemming daarmee onderwees G'd haar naar haar behoeften. De ArtScroll Choemash somt misschien het beste op, wat er in haar binnenste aan de gang was wanneer hij zegt: "De Kotzker Rebbe becommentarieert met kanselwelsprekendheid, dat Sarah niet loog (toen zij ontkende, dat zij lachte), ze dacht werkelijk dat zij niet had gelachen in ongeloof maar van vreugde, zoals Awraham deed. De waarheid was dat zij onbewust twijfelde aan de mogelijkheid van een wonder." Voor Awraham was het anders. Hij geloofde dat G'd wonderen kon doen. Hij wist niet precies in welke mate. Met andere woorden, de Heer leidde Sarah op het pad van grotere intimiteit met Hem. Om hun relatie dichter bij elkaar te brengen diende Sarah te groeien in haar kennis van G'd als een wonder-werkende G'd. Het was één ding voor haar om te horen dat een wonder bijna stond te gebeuren. Maar het is een heel ander ding om werkelijk een bevestigend wonder te zien gebeuren. In het einde zouden zowel Sarah als Awraham in de diepste betekenis van het woord weten dat inderdaad niets te moeilijk is voor de Heer.

Ons Voorbeeld van Geloof

Er is, voordat we dit commentaargedeelte verlaten, één laatste punt te maken. Sja'oeel van Tarsus ontrekt aan dit gedeelte van de *Thora* een voorbeeld van wat het betekent om geloof te hebben in de Heilige. In Romeinen 4:18-21 schrijft hij: "In hoop tegen hoop geloofde hij zonder zwak te worden in geloof, overdacht hij over zijn eigen lichaam, nu zo goed als dood ... en het afgestorven zijn van Sarah's baarmoeder, toch met eerbied voor de beloften van G'd, wankelde hij niet in ongeloof, maar groeide sterk in geloof, in het geven van glorie aan G'd en was volledig verzekerd, dat wat Hij beloofd had, Hij in staat was ook te volvoeren." Volgens Romeinen 4 vertrouwde Awraham G'd tot die mate vanwege twee dingen die hij van G'd wist dat Hij deed:

- 1) Zijn G'd is de G'd die tot leven brengt wat dood was en
- 2) Zijn G'd is de G'd die tot aanzien roept wat wat niet bestaat.

Awraham's situatie paste precies bij wat hij over G'd wist. Sarah's baarmoeder was dood. Maar Awraham wist dat zijn G'd een G'd is die tot leven brengt wat dood is. Daarom geloofde hij dat G'd leven uit Sarah's baarmoeder kon voortbrengen, dat was niet een groot probleem voor G'd. Bovendien is Awraham's G'd ook een G'd die leven schept wanneer er van tevoren geen leven meer was. Dus was het niet problematisch voor

Awraham om te geloven dat G'd het leven in Sarah's baarmoeder kon roepen. Ofschoon hij lachte over de onwaarschijnlijkheid van dit alles, hield Awraham niettemin sterk vast aan zijn vertrouwen in de G'd die hij kende op een zeer intiem niveau. Met de geboorte van Izaäk leerde Awraham ook dat zijn levengevende G'd ook een wonderwerkende G'd was. De naam van Izaäk zou hen beiden voor altijd doen herinneren dat niets onmogelijk is bij G'd. Het kan ons ook bewust maken dat we dezelfde soort van G'd hebben. Onze rol is om Hem te vertrouwen. Maar de mate waarop we Hem kunnen vertrouwen moet samenvallen met wat we weten, met wat omtrent Hem waar is.

Test #2 De bezoekers.

Eén van de meest integrerende gedeelten van deze *sidra* wordt in hoofdstuk 18 gevonden. Dit is het verhaal van de drie bezoekers aan Awraham en de daarop volgend oordeel over Sedom. Vele geleerden hebben vermeld gestaan door de identiteit van deze bezoekers. Het probleem stamt af uit de woordkeus van de tekst die naar één van de bezoekers blijkt te verwijzen als "De Heer of de Eeuwige." We zien dit duidelijk in vers 1 waar we in de Dasberg-vertaling lezen: "De Eeuwige verscheen aan hem in de bossen (of vlakten) van Mamre," en weer in vers 13 waar staat: "De Eeuwige zei tegen Awraham." De tekst laat ons achter met de indruk dat één van de drie bezoekers G'd Zelf is, in een of andere lichamelijke vorm aan Awraham verschijnend. Er zijn tenminste drie manieren waarop deze passage door de jaren heen uitgelegd kon worden.

G'ds beloning.

Eén manier om naar deze verzen te kijken was om vers één te begrijpen als verbonden met hoofdstuk 17 en met de vaststelling van de besnijdenis als teken van het covenant met Awraham. G'ds verschijning aan Awraham wordt gezien als een beloning voor Awraham's gehoorzaamheid. Eén voordeel van deze uitleg is, dat deze het gebruik van het derde persoonlijk voornaamwoord "hem" in vers één - dat werd gebruikt in verwijzing naar Awraham - het beste uitlegt. Indien een nieuw verhaal in vers één werd begonnen, konden we daar de naam van Awraham verwachten te vinden in plaats van de voornaamwoordelijke verwijzing naar hem. De inhoud van vers 13 zijn onderdeel van een nieuw verhaal dat in vers 2 begon en naar het spreken van G'd via engelen, Zijn boodschappers, verwijst. Zowel de midrasj interpretatie als ook de Ramban (twee hoog gerespecteerde commentaren op de *Thora* in de Joodse wereld) begrijpen deze twee verzen in dit licht. In overeenstemming hiermee zijn er andere passages waar de verschijning van de Heer aan iemand schijnt alsof het Zijn beloning is voor zekere niveaus van gehoorzaamheid. Bijvoorbeeld, zie Wajikra 9:23, Psalm 17:15 en Beresjiet 32:2. Israëli uitlegster Nechama Leibowitz vat dit standpunt samen wanneer zij schrijft: "Overeenstemmend is het openingsvers (18:1) geen titel die de hoofdinhoud van het daaropvolgende verhaal geeft, maar het is eerder het besluit op het voorgaande hoofdstuk, de goddelijke openbaring, dat de climax en de beloning van Awraham's gehoorzaamheid vormde.

G'ds drie engelen.

Een andere manier om deze passage te interpreteren is om 18:1 te zien als alleen maar bedoeld om het volgende verhaal te introduceren - functionerend zoals een themazijn. "De Rashbam, Ramban en anderen handhaven dat dit openingsvers niets meer dan een titel voor het verhaal is" dat volgt, een algemene stelling. De bijzonderheden zijn uitgewerkt in het daaropvolgende verhaal. In haar samenvatting van dit gezichtspunt licht Leibowitz ook ons in: "In het licht van deze uitleg worden we gedwongen om te handhaven dat de goddelijke boodschappers en de Godheid Zelf, Die ze zendt, synoniemen zijn. De "Heer verwees naar vers 13, moet daarom een synoniem zijn voor de engel of boodschapper die in Zijn naam sprak." Deze interpretatie ondersteunend citeert J. H. Hertz een *midrasj* die de taak van elk van de drie engelen uitwerkt. Hij schrijft: "Eén (engel) om de komst van de geboorte van Jitschaq (Izaäk) aan te kondigen; de tweede engel om Sedom te verwoesten en de derde om Lot te redden. Een engel wordt nooit uitgezonden voor meer dan één boodschap per keer. "

De M'essiach bezoekt Awraham.

De beide voorgaande opvattingen betreffende hoofdstuk 18 zijn in meer of mindere mate rabbijns. Zij beiden begrijpen dat er een bovennatuurlijk kenmerk in dit bezoek zit. De eerste suggereert zelfs dat de *Sjechinah*, of de speciaal gemanifesteerde heerlijkheid van G'd, aan Awraham verscheen. De tweede opvatting ziet een verschijning van engelen als G'ds speciale woordvoerders. Beide gezichtspunten zijn echter erg voorzichtig om geen lichamelijke manifestatie van G'd te beweren. Dit

is gebaseerd op de passages in de *Thora* die suggereren dat een zondig man G'd niet kan zien opdat hij niet sterft. De Evangelischen aan de andere kant, zijn heel vrij in hun beweringen dat Awraham een of andere lichamelijke manifestatie van G'd Zelf zag. Inderdaad, het eenvoudig lezen van de tekst zou dit suggereren, speciaal 18:13 waar het tetragrammaton JHWH. (יהוה) wordt gebruikt als G'ds persoonlijke naam. Als het alleen maar een engel was, konden we de gebruikelijke Bijbelse aanduiding van een engel die tot een mens sprak verwachten, zoals: "En de engel zei." Daaraan toegevoegd, op de begroeting van de ongewone bezoekers zegt 18:2 dat Awraham zichzelf ter aarde wierp (boog zich ter aarde, Dasberg). Een daad van buiging voor belangrijke personen was blijkbaar gebruikelijk. Eén toegevoegd kenmerk van dit bezoek is de profetie omtrent de geboorte van Izaak in vers 10. Eén persoon spreekt, niet namens de groep, en heel stellig: "Ik zal zeker naar je terugkeren." Dan praat dezelfde persoon in vers 13, naar Wie als "HaSjeni", JHWH. (יהוה) wordt verwezen. Leon Moms voorziet ons van een goed voorbeeld van dit type van interpretatie, wanneer hij schrijft: "De context van Beresjiet 18 en 19 maakt duidelijk dat de andere twee mannen engelen waren, die later naar Sedom en 'Amora werden gezonden terwille van G'ds oordeel over deze verdorven steden. De leider van de drie mannen kon niemand anders zijn dan G'd Zelf en daarom de Messiach in Zijn vóórvleselijke staat."

Het is moeilijk om te beslissen welke interpretatie correct is. Aan de éne kant zijn er bezoeken van engelen aan mensen geweest, waar een zekere "Engel van de Heer" wordt vermeld en geïdentificeerd als een verschijning van de Heer Zelf. Een duidelijk voorbeeld wordt gevonden in Sjofetiëm (Richteren) 13. Hier manifesteert de Engel van de Heer Zich aan Simson's ouders. Maar deze openbaring is heel anders dan die welke Awraham ontving. Merk bijvoorbeeld in het bijzonder bij Sjofetiëm 13:16-22 op, waar de Engel een bovennatuurlijke manifestatie volvoert die Manoah en zijn vrouw in vers 22 liet uitroepen: "Wij hebben G'd gezien!" In Beresjiet 18 zien we echter niet hetzelfde fijngevoelig soort instinct zoals in Sjofetiëm 13. Niettemin worden we nog altijd gedwongen om ons bezig te houden met het klaarblijkelijke verband tussen één van de bezoekers en de Heilige in 18:13. Daarom is de mening van deze commentator, dat deze passage lijkt te spreken van een of andere soort bezoek of openbaring van de Messiach aan Awraham. Het lijkt dat dit een vóórvleselijke verschijning van de Messiach geweest kan zijn, ofschoon we in deze passage niet de kenmerkende naam "Engel van de Heer" vinden. Een woord van voorzichtigheid is echter nodig. Zelfs ofschoon hoofdstuk 18 opgevat kan worden als een vóórvleselijke verschijning van de Messiach, zouden we op diegenen die hem niet op deze wijze interpreteren niet mogen neerkijken als ketter! Het is een moeilijke passage om te begrijpen. Indien dit een vóórvleselijke manifestatie van de Messiach was, dan had Hij zeker zijn handen vol aan deze korte excursie naar de planeet aarde! Niet alleen was Hij belast met de verantwoordelijkheid voor de aankondiging van een wonderbaarlijke geboorte aan Sarah en Awraham, maar Hem was ook de sombere taak van de uitvoering van het vonnis over de steden Sedom en 'Amora gegeven.

De Tweede Test

Het is op dit punt dat wij in deze *parasjah* Awraham's tweede test tegenkomen. In de eerste test hielp G'd Awraham om te zien of hij wel of niet zou geloven dat Hij zou doen zoals Hij gezegd had en door Sarah aan Awraham een erfgenaam geven. Aansluitend bij deze test was een ander theologisch onderzoek verbonden - kon en/of zou G'd een wonder verrichten om Zijn beloften aan Awraham te houden? Zoals we zagen uit het commentaar op deze *parasjah* in Romeinen 4 kreeg Awraham een "tien" voor dit examen! Deze tweede test is anders. Want in 18:17 zien we dat G'd vraagt: "Zal Ik voor Awraham verbergen wat Ik aan het doen ben?" De drijfveer achter deze vraag is essentieel: "Is Awraham werkelijk Mijn vriend?" Ik zal deze vriendschap testen. Ik zal zien of deze vriend van mij werkelijk één met Mij is, zowel in Mijn genade en mededogen als in Mijn gerechtigheid. De daarop volgende verzen onthullen inderdaad het tweegesprek van de twee vrienden, die met elkaar overleggen. In het eind ervan zien we dat Awraham's hart één was van mededogen, toen hij pleitte voor een rechtvaardig overblijfsel dat er in Sedom geweest kan zijn. We kunnen ook zien dat Awraham G'ds gerechtigheid begreep, omdat hij niet het feit betwistte dat er een vonnis nodig was om te worden toegediend op het rechtloze Sedom. Awraham doorstond ook 'met vlag en wimpel' deze test van bemiddeling, want Jesjahoe 41:8 vertelt ons dat G'd Awraham als Zijn vriend beschouwde.

Een onplezierige zaak.

De Heer zette Zich ervoor in om gerechtigheid te doen aan de beide steden die vol verdorvenheid en corruptie waren. Merk op dat in de tijd van Noach het G'ddelijk vonnis niet onmiddellijk werd uitgevoerd. Eerst werden de beide begeleidende engelen aan Hem vooruit naar Sedom gezonden. De *midrasj* geeft een commentaar

hierop, zeggende: "... zij verlieten Awraham om twaalf uur en kwamen in de avond in Sedom aan! Het feit is echter, dat zij engelen van barmhartigheid waren en zij stelden het uit, denkend dat Awraham misschien iets in hun gunst mocht vinden. Toen er geen berouw uit Sedom kwam, waarschuwden de engelen het overblijfsel. En juist toen de ochtend aanbrak, drongen de engelen bij Lot op aan, zeggende: 'Neem je vrouw en je beide dochters, die er zijn, opdat je niet weggevaagd wordt vanwege de zonde van de stad'."

Vermoedelijk was er nog steeds tijd voor iedereen om zich tot de Heer te bekeren vóórdat het vonnis kwam. Maar daarna moest, zoals bij Noach, de deur van behoud (of redding) worden gesloten. De beknopte en toch sobere beschrijving van de uiteindelijke vernietiging van Sedom en 'Amora wordt in 19:23-26 gevonden.

Wat was het probleem?

Gebaseerd op Beresjiet 19:4 vv kon men de indruk krijgen dat Sedom streng door de Heer gestraft was vanwege de verboden seksuele zonden van hun inwoners. Wees er zeker van dat hun zonde boosaardig was. Vandaag noemen we het "sodomie", dat is een vleselijke paring met een lid van dezelfde sekse of met een dier. Vanaf oeroude tijden zijn er veel beschrijvingen geweest over wat de mensen dachten, dat de zonde van Sedom en 'Amora specifiek was. Eén dergelijke lijst wordt in de Talmoed gevonden. Ik zal hem in lengte citeren juist om jullie een geur te geven van wat onze Wijzen zeggen van de zonde van Sedom (en 'Amora): Onze rabbi's leren: "De mensen van Sedom hebben geen deel aan de toekomstige wereld, zoals geschreven is: 'Maar de mensen van Sedom waren slecht en buitensporige zondaars vóór de Heer'." Rabbi Juda zei: "(Zij waren) zondig met hun lichamen (d.i. immoreel) en zondaars met geld (d.i. geen liefdadigheid)." Vóór de Heer verwijst naar godslastering; bovenop dat zij opzettelijk zondigden... (Als wij verder doorgingen met Sanhedrin 109a te lezen, zouden de aanklachten zelfs nog erger worden.)

De Midrasj noemt het

De *Midrasj* heeft ook zijn eigen versie van de zonde(n) van Sedom. In Pirke Derabbi Eliezer 25, is er een verhaal van de dochter van Lot, die ...

... een arme man op de straat van de stad zag en haar ziel werd bedroefd over zijn verhaal. Dus voedde zij hem heimelijk. Het werd in het geheim gedaan omdat de leiders van Sedom een proclamatie afgaven, zeggende: "Een ieder die de hand van de arme en de behoeftige met een heel brood versterkt, zal met vuur worden verbrand!" Vervolgens werd zij gevangen en veroordeeld. In het uur van haar wanhoop schreeuwde zij uit naar G'd voor barmhartigheid. En haar schreeuw steeg op voor de troon der heerlijkheid. Daarop kwam G'd naar beneden in het oordeel over Sedom.

Er zijn twee interessante kenmerken bij deze *midrasj*. Het eerste is dat in Beresjiet 18:20-21, wanneer er gezegd wordt: "Al is het geschrei (de schreeuw) om Sedom en 'Amora nog zo groot," Het Hebreeuws voor "schreeuw" צעקה betekent letterlijk "de schreeuw van haar." Dus leidt de *Midrasj* er uit af dat er een schreeuw van een vrouw is waarnaar wordt verwezen, eerder dan naar de steden zelf (ofschoon het woord voor "stad" vrouwelijk is). Dus de *Midrasj* legt 18:20-21 uit als verwijzend naar het schreeuwen van onschuldige mensen die diep geraakt zijn door de zondige steden. Het tweede interessante kenmerk is dat het de zonde van Sedom uitlegt, niet in termen van seksuele immoraliteit maar in termen van sociale zonden. Dit is interessant genoeg, bijzonder om wat de bijbelse profeet Ezechiël (Jeechezkiël) als Sedom's zonde identificeert. Hij schrijft: "Zie dit was de ongerechtigheid van uw zuster Sedom: in trots, overdaad en zorgeloze rust leefde zij met haar dochters zonder de ellendige en de arme te ondersteunen." (Ezechiël 16:49) De profeet schrijft verrassend genoeg het uiteindelijke oordeel over Sedom niet toe aan de seksuele zonden, ingesloten in het verhaal van Beresjiet, maar aan iets wat de Heer zelfs ernstiger beschouwt: sociale ongerechtigheid! Blijkbaar was de seksuele immoraliteit alleen maar de vrucht van ledigheid en zelfzucht wat G'd via Ezechiël veroordeelt. Dus Sedom werd niet vernietigd vanwege "sodomie", maar omdat zij de armen en de behoeftigen dermate slecht behandelden dat het de hele maatschappij in het oordeel bracht. Veeleer dan speculatief te zijn, voorzag de voorgaande *midrasj* ons alleen maar van een realistisch commentaar op de evaluatie van Ezechiël op de zonde van Sedom.

Test #3 De tweede leugen.

Wanneer de Heer ons test is dat gewoonlijk om ons te helpen over onze zwakheid heen te groeien of uit de probleemgebieden van ons vlees te komen. We zien dit principe zich ontvouwen in Awraham's leven in hoofdstuk 20. Awraham was inderdaad een groot man van geloof, misschien één van de grootste. Maar net

zoals wij had ook hij zijn tekortkomingen. Het verhaal in hoofdstuk 20 is vergelijkbaar met dat van hoofdstuk 12. Awraham reisde zuidwaarts en kwam in het land van Gerar. Gerar lag op de westelijke kant van het noordelijke bassin van de Negev, waarvan Be'er Sjeva de hoofdnederzetting was. Gerar was in de tijd van Awraham echter de hoofdnederzetting, ten westen van Be'er Sjeva en gelegen op de beroemde en oeroude internationale kusthandelsroute die later door de Romeinen de Via Maris werd genoemd. Vanwege de duinen op de kust boog een tak van de handelsroute een beetje landinwaarts. Gerar was gelegen op die landinwaartse tak halverwege tussen waar Be'er Sjeva uiteindelijk zou zijn en de Middellandse zee kust. Het was een aangename plaats om er te zijn en zeker op de hoofdweg naar Egypte. Hier nam Awimelech Sarah met de intentie met haar plezier te vinden, juist zoals Faraó dat deed in hoofdstuk 12. In dit geval was het een bovennatuurlijke tussenkomst van G'd om Awimelech te overtuigen haar ongedeed te laten gaan. Het was de heidense koning Awimelech die de rechtvaardige Awraham op de proef had te stellen en hem vroeg waarom hij naar Sarah verwees als slechts zijn zuster in plaats van als zijn vrouw. Awraham had dit zelfde probleem in hoofdstuk 12. Oordelend uit zijn antwoord in 20:11 schijnt het dat Awraham gehandeld kan hebben uit angst. Hij antwoord Awimelech: "Wanneer - dacht ik - er in deze plaats geen spoor van godsvrucht is, zal men mij doden vanwege mijn vrouw." Ik heb er een hekel aan om dit te zeggen, maar het schijnt dat in deze instantie Awraham bezorgder was over zichzelf dan over zijn vrouw. Bovendien was het de tweede keer dat hij dit soort van handeling uitvoerde. Geen wonder dat de Heer in dit gebied van zijn vlees met hem bezig is! In alle eerlijkheid, niet iedereen ziet zijn ontmoeting met Awimelech als een zwakke plek in zijn vlees. Rabbi Munk bijvoorbeeld, ziet dit incident als een consequentie van Awraham's toewijding aan zijn roeping door G'd: Hij schrijft: "De Patriarch was zo doordrongen van zijn G'ddelijke zending dat hij niet aarzelde om zijn eigen leven en dat van zijn vrouw te riskeren. Hij wenste echter voor hun veiligheid niet te vertrouwen op een wonder en had zijn toevlucht genomen tot een uitvlucht die hij al eerder had gebruikt." Goed geprobeerd Rabbi Munk, maar ik slik het niet! Bovendien accepteerde ook Nachmanides, (die een eeuw na Rambam schreef, waarnaar vaak verwezen wordt als de "Ramban") dit niet. Nachmanides stelde in zijn commentaar het gedrag van de Patriarch ten strengste 'aan de kaak' op grond van dat het weer zijn vrouw in gevaar bracht. Hij voegt eraan toe dat het geen verschil maakt of Awraham Awimelech de waarheid vertelde door Sarah zijn "zuster" te noemen, in zoverre dat hij het zeer belangrijke feit onderdrukte dat zij ook zijn vrouw was. Hertz, die Ramban citeert, trekt dan deze belangrijke conclusie: "De Schrift verhaalt zowel het falen als de deugden van zijn helden onpartijdig." Dit is inderdaad één van de echte bewijzen dat de Bijbel niet maar een uitvinding van de mens is. Als dat het geval zou zijn, zouden wij niet de zwakke plekken van de helden zien maar slechts hun goede punten. Soms is het meer bemoedigend voor ons om te zien dat zo'n man van geloof het niet altijd beoefende. Wij wandelen ook niet altijd in de Geest. Het is nuttig om te zien hoe de Heer andere heiligen toestaat te groeien, speciaal zo iemand als Awraham. Aldus is de Schrift waar en het herinnert ons aan: "Daarom worden we omringt door zo'n grote wolk van geloofsgetuigen; Laat ons alles wegwerpen dat hindert en de zonde die zo licht ons verstrikt en laat ons met volharding de weg lopen die voor ons ligt". Hebreëën 12:1

Test #4 Isjmaël

Hoofdstuk 21 beschrijft de geboorte van het kind van belofte, Izaäk. G'd's beloften werden waar, precies zoals Hij gesproken had tot Awraham en Sarah. Maar wat zei Hij over Isjmaël?

Hij is ook Mijn zoon.

Dit probleem vormt de vierde beproeving in deze *parasjah*. Want verscheidene jaren was Awraham tevreden in het geloof dat Isjmaël zijn erfgenaam zou zijn. Hij had de persoonlijke vader/zoon relatie opgebouwd, die alle ouders met hun kinderen ontwikkelen. Maar nu Izaäk geboren is, stelt zijn vrouw hem een ultimatum. Zij eist: "Stuur deze slavine en haar zoon weg ..." (21:10) De reden voor dit bevelschrift wordt in vers 9 gevonden: "En Sarah zag de zoon van Hagar, de Egyptische, spotten." Het Hebreeuwse woord voor "spotten" = "maken tot een voorwerp van vermaak" is *m^et^schoq*, מצחק, de intensieve vorm van Izaäk's naam, Jitschaq, צחק met dezelfde wortel, die zo karakteristiek is voor deze *parasjah* - "lachen". Inderdaad, het lachen was intens. In feite kon het best vertaald worden met "spotten". Wat hier aan de gang was, is dat Sarah Isjmaël zich op een oneerbiedige manier zag gedragen of tegen de Heer, of tegen zijn ouders, of tegen Izaäk, omdat hij de nieuwe erfgenaam was. Dat gedrag eiste de verwijdering uit de huishouding vanwege zijn blijkbaar gevaar. Aldus werd Awraham tegenover een test gezet. Het is moeilijk om precies de hele aard van deze test te specificeren. Hij schijnt veelvoudig te zijn. Hij werd getest met betrekking van zijn loyaliteit tegenover zijn zoon Izaäk, om hem te beschermen tegen de mogelijke spot van Isjmaël. Hij kan ook getest zijn met betrekking tot zijn

vertrouwen op zijn vrouw Sarah. Zou hij wel of niet naar haar intuïtie luisteren, daar zij Isjmaël's daden zag? Daaraan toegevoegd, hoe snel zou Awraham de heiligheid van zijn huishouden verdedigen tegen verafgoding? Tenslotte kon het ook een test zijn om te zien hoeveel hij de belofte van de Heer aangaande Isjmaël vertrouwde. G'd maakte tenslotte enkele specifieke beloften over zijn leven, alsook over dat van Izaäk. Zou Awraham G'ds vermogen ook vertrouwen om deze beloften uit te voeren, zelfs ofschoon Isjmaël niet onder zijn toezicht zou blijven?

Vorbereiding voor de grote test

De beproeving kan alles van het voorgaande hebben ingesloten en misschien zelfs meer. Ik zou echter ook graag willen suggereren dat één hoofdttest uit dit alles naar bovenkomt. Geheel zijn volwassen leven is Awraham door de Heer opgeroepen om Zijn beloften te vertrouwen. Nu roepen omstandigheden voor een beproeving van zijn vermogen om zo te doen betreffende zijn zoon Isjmaël, die hij ook lief had. De wijze, waarop Awraham op deze beproeving zou reageren, zou hem voorbereiden op zijn uiteindelijke test in hoofdstuk 22 - kan hij G'ds vermogen om Zijn beloften te vervullen genoeg vertrouwen om echt die éne te slachten in wie deze beloften vervuld zouden worden?

Test #5 De Akedah (= binding van Izaäk)

We komen nu tot de laatste en grootste beproeving van Awraham, gevonden in hoofdstuk 22. In dit hoofdstuk wordt Awraham door de Heer opgeroepen om zijn zoon Izaäk, de zoon van belofte, op een altaar te offeren. Dit is de enige keer bij alle testen van Awraham, waarin ons in 22:1 specifiek verteld wordt dat dit een "test" is. Dit onderstreept zijn belang voor zowel Awraham als voor ons. We kunnen aan dit hoofdstuk vanwege tijd en ruimte, mogelijk niet recht doen wat het verdient. Boekdelen zijn erover geschreven, speciaal door Joodse commentatoren die dit zien als het toppunt van Awraham 's leven. Inderdaad merkt Rabbi Hertz op: "Weinig hoofdstukken in de Bijbel hebben een machtiger en langduriger invloed op de levens en zielen van de mens gehad dan de Akedah." Deze test had natuurlijk grondige consequenties voor Izaäk. We zullen nu niet naar deze consequenties kijken. In plaats daarvan zullen we onze aandacht richten op Awraham en de profetische nasleep van deze test der testen.

Lech Lecha.

Awraham werd door de Heer geroepen om op Zijn beloften te vertrouwen doorheen het grootste deel van zijn leven in de volwassenheid. Test na test deden zich voor; toch veranderde Awraham nooit in zijn getrouwheid op weg naar deze G'ddelijke genadegaven. Tenslotte, dicht bij het eind van zijn leven op 137 jarige leeftijd, zegt de Heer weer tot Awraham: "Lech Lecha," "Ga!, vertrek!" - juist zoals Hij Awram dat in hoofdstuk 12 zei, toen Awram geroepen werd om naar Kanaän te gaan. In plaats van het bevel om zijn geboortegrond te verlaten naar een plaats waarvan hij niets wist, wordt Awraham deze keer geïnstrueerd om naar Moriah te gaan (22:2). De meeste commentatoren stemmen ermee in dat Moriah de plek is waarop de Tempel van Jeruzalem gebouwd zou worden. Het eerste bevel van "*Lech Lecha*" was een bevel om *alijah* te maken (om op te gaan) naar het Beloofde Land. Het tweede "*Lech Lecha*" is ook een bevel om *alijah* te maken. Deze keer moest hij zelfs dicht bij de Heer komen - naar de plaats waar Hij intiem bij Zijn volk zou wonen. Als Awraham een beetje over de Heer wist, toen hij naar Kanaän vertrok, zou hij bij de tijd dat hij Moriah zou verlaten, het toekomstige geestelijke centrum van het Beloofde Land, voor altijd zo intiem dicht bij de Heer zijn als voor een mens mogelijk is, kort vóór het in de *Olam Haba* (De Komende Wereld) zijn.

Meer over Moriah

De plaats, waarnaar verwezen wordt als "Moriah" heeft tamelijk interessante bijbetekenissen. Het wordt in vers 22:2 beschreven als "het land van Moriah" (Dasberg vertaalt uit èrètz moriah berg Moriah). 2 Kronieken 3:1 stelt dat Berg Moriah de plaats is, waar Israël geïnstrueerd werd om het huis van G'd te bouwen. Dat is in Jeruzalem. Er is echter een verschil van mening over waarom de Heer Jeruzalem "Moriah", מוֹרְיָה, zou noemen. Rashi deelt met ons enige van de verschillende meningen hierover, wanneer hij stelt: "Onze rabbi's legden uit: 'Jeruzalem wordt Moriah genoemd omdat daar vandaan de instructies תוֹרָה (Thora) uitgingen naar Israël.' Maar Onkelos vertaalt het in overeenstemming met het offeren van wierook omdat daar (namelijk) mirre was, nardus en andere specerijen." Met andere woorden enigen zeggen dat het woord *moriah* verbonden is met de wortel voor "onderwijzing" (*Thora, morèh* is het Hebreeuwse woord voor leraar) terwijl anderen, speciaal het Aramese Targum Onkelos denken, dat *moriah* verbonden is met "mirre", (= mor, מוֹר) en daarom verwijst het naar Jeruzalem als de plaats waar de offerandes plaatsvonden. Het is moeilijk om de één boven de

ander te verkiezen. Het meest wat we beslist over Moriah kunnen zeggen, is dat het een vroege naam voor Jeruzalem was. Dus Awraham werd geïnstrueerd om de offerande van zijn zoon in Jeruzalem te offeren. Er is nog iets anders over Moriah, dat belangrijk voor ons verstaan is van wat daar plaatsvond. Moriah is bij name slechts één keer in dit hele hoofdstuk vermeld. Eerder dan weer de naam te herhalen, koos de Heilige er voor om ervoor het woord "de plaats", *hamakom* (הַמָּקוֹם) in te vullen wanneer Hij naar Moriah wenste te verwijzen. In feite wordt *ha Makom* vier keer in dit hoofdstuk gebruikt, in de verzen 3, 4, 9 en 14. Het is alsof het woord "*moriah*" zijn betekenis verliest omdat het verreweg overschaduwd wordt door alles wat zich op deze "plaats" zou voordoen. Wat is daarom de betekenis van het zinsdeel "de plaats"? De *midrasj* zegt: "*HaMakom* is ..."

De plaats waar religieus ontzag (*jirah*) voortging naar de wereld... De plaats waaruit *orah* (=licht) doorgaat naar de wereld; terwijl de ander het uitlegt: De plaats waaruit *jirah* (religieuze eerbied) doorgaat naar de wereld - overeenkomstig het woord *debir*. Rabbi Hiyya en Rabbi Jannai bespraken dit. De één zei: de plaats waaruit [G'ds] toespraak (*dibboer*) doorging naar de wereld. De plaats waaruit vergelding (*deber*) doorgaat naar de wereld. Rabbi Joshua b. Levi zei: "Het betekent de plaats waaruit de Heilige, gezegend zij Hij, jaagt (*moreh*) op andere naties en hen binnenin Gehenna werpt."

Laat ons dit concept zelf verder opnemen en suggereren dat "de plaats" zoets is als een religieus kortschrift voor de plaats waar we G'd vinden, de plaats waar we G'd op de intiemste wijze ontmoeten. Eventueel zou deze speciale plaats geconcretiseerd worden in het Heilige der Heiligen in de *Misjkan* en daarna in de Tempel zelf. Maar het hele concept is alleen maar een symbolische representatie van de speciale "plaats" die wij als gelovigen hebben met de Heilige, waar Hij en wij elkaar ontmoeten voor diepe, rijke en liefhebbende gemeenschap met elkaar. Dat is de uiteindelijke "Plaats".

Zonder een vraag

Er zijn twee betekenisvolle punten die we nog gauw op dit kritisch ogenblik zouden willen maken. Eerst zien we erg vlug Awraham's bereidheid om de Heer te volgen. In 22:1, nadat G'd hem roept, antwoordt hij met een duidelijk "Hier ben ik!" "Hier ben ik!" (hineni, הִנְנִי) is het meest kenmerkende woord van Awraham's vroomheid. Boven al het andere is het absolute toewijding aan de G' ddelijke Wil. Dit was hetzelfde antwoord: "Hier ben ik" dat sprong van de lippen van Samuël (Sj^cmo' eel), van Elia (Elijahoe), van ontelbare dienstknechten van G'd die zonder de geringste aarzeling hun leven gewijd hadden aan de glorie van G'd. Awraham uitte zelfs niet één bezwaar tegen zijn roeping.

Met volledig verstaan

Het tweede aangaande Awraham op te merken punt is, dat hij G'd gehoorzaamde met volledige wetenschap van wat er van hem verwacht werd - ondanks hoe emotioneel-traumatisch die wetenschap voor hem geweest kan zijn. G'd vertelde Awraham uitdrukkelijk dat hij Izaäk moest nemen en opofferen als een bloedoffer. Opdat er geen enkele twijfel over de identiteit van de offerande kon zijn, benadrukte de Heer in vers 2: "Neem alsjeblieft jouw zoon, je enig zoon, die jij liefhebt, Izaäk." Het woord vertaald met "enige" is in het Hebreeuws het woord *jachid*, יָחִיד. Ofschoon dit woord dezelfde wortel deelt met het woord *echad*, אֶחָד, heeft het een significante andere betekenis. Terwijl *echad* "één" is, benadrukt het een samengestelde eenheid. Bijvoorbeeld toen G'd de aarde schiep, wordt ons in Beresjiet 1:5 verteld dat de avond en de morgen één (*echad*) dag vormden. Opnieuw zegt Beresjiet 2:24 toen G'd het huwelijk schiep, dat man en vrouw één (*echad*) vlees zullen zijn. Er waren twee mensen, toch één vlees. Tenslotte, Sjofetië 20:8 (Richteren) zegt dat waar er in Gibeon een verschrikkelijke zonde opkwam, de rest van de stammen van Israël als één (*echad*) man tegen Benjamin werd. Er waren vele Israëlieten, toch werden zij verenigd als één man. Maar het woord *jachid* heeft een andere betekenis dan *echad*. Terwijl *echad* een eenheid (een samengestelde eenheid) is, benadrukt *jachid* een enkelvoudigheid. Zo gaf het woord *jachid*, toen G'd Awraham vertelde om zijn enige zoon te nemen, aan dat Izaäk niet Awraham's enige zoon was. Tenslotte had Awraham ook Isjmaël. Maar het gaf aan dat Izaäk Awraham's unieke zoon, zijn éne van een soort zoon was. Izaäk was, in tegenstelling tot Isjmaël, de zoon van belofte, de erfgenaam voor het Covenant. De specifieke identificatie van welke zoon genomen werd, was echter niet alleen vanwege de helderheid. Het diende ook om de strengheid van de test voor Awraham aan te scherpen. ... De herhaling geeft de intense druk aan die op Awraham's geloof en de grootte van het geëiste offer geplaatst werd. Het is om zijn vertrouwen dat Awraham geen vragen aan de Heer stelde omtrent het bevel om de zoon die hij lief had, zijn erfgenaam, te slachten. Zoveel van een emotionele verzoeking als het was om Izaäk te onttrekken, omdat hij Awraham's vlees en bloed was, was het bijna gelijk aan een verzoeking om zich te onttrekken aan gehoorzaamheid, omdat het G'ds beloften in gevaar bracht.

Awraham had zijn leven gegeven voor de zaak van het zien of deze beloften uitgevoerd werden. Hij legde al zijn energie in het vertrouwen op G'ds Woord. Nu was het vanuit Awrahams gezichtspunt de vraag hoe deze beloften ooit gehouden zouden worden indien Izaäk stierf.

"Het zal duidelijk worden."

De Geschriften geven ons twee stukken van informatie die ons zullen helpen om te zien wat deze man van G'd zo groot deed zijn. De eerste wordt gevonden in onze tekst, vers 8. Toen Izaäk, die nu begonnen was te begrijpen dat hij het geplande offer was, zijn vader vroeg: "Waar is het lam voor het offer?" antwoordde Awraham door geloof: "G'd zal voorzien." Het woord dat gewoonlijk als "voorzien" vertaald wordt is werkelijk het meest gewone woord in het Hebreeuws voor "zien", רָאָה. Er zijn erg veel manieren, waarop dit woord kan worden gebruikt. In deze specifieke context draagt het allerwaarschijnlijkst het idee met zich mee van G'd zal "het duidelijk maken of het zal worden gezien" wat het offer zal zijn. Het woordenboek suggereert echter dat het woord bij tijden werd begrepen "voorzien" te zijn. Hieraan kunnen we zien dat één van de dingen in Awraham's geest was, dat wanneer de tijd voor het werkelijk doden van het offer kwam, de Heer duidelijk zou maken wie of wat het werkelijke offer zou zijn. In de tussentijd zag Awraham geen noodzaak om de reis tot een ontijdig einde te brengen. Hij kon G'd genoeg vertrouwen omdat hij wist dat zijn meest vertrouwde vriend hem, noch zijn zoon, noch Zijn Eigen Woorden zou laten vallen.

Wat de Heer zal zien

Er is één laatste maar belangrijk punt dat gemaakt zou moeten worden betreffende het woord "zien". We weten allemaal wat er gebeurde. Toen hij het mes in de hoogte hield, klaar om zijn geliefde zoon Izaäk te doorsteken, werd Awraham juist op tijd gestopt door de Heer. Er werd inderdaad een ram voorzien voor het offer, juist zoals Awraham geloofde dat het zou zijn. Zijn "zo-goed-als-dode" zoon was opgestaan! Om deze plaats te gedenken noemde Awraham in Beresjiet 22:14 hem *Ad-nai Jireh* (de Eeuwige zal zien). Het woord *jireh* is van dezelfde wortel als in vers 8, רָאָה. Het wordt werkelijk twee keren in vers 14 gebruikt. Het werkwoord is in beide instanties in de onvoltooide tijd. Maar de tweede keer is het in de passieve wijs. Bij het eerste gebruik in 22:14 zou het onvoltooide werkwoord "zien" aangeven dat het vertaald kan worden: "de plaats waar de Heer 'voortdurend ziet'." Bij het tweede gebruik in 22:14 kunnen we de woorden als volgt vertalen: "de plaats waar het gezien zal worden". Een ander mogelijke manier van vertalen is in de toekomstige tijd: "de plaats waar de Heer zal worden gezien". Uit de door Awraham gebruikte woordkeus schijnt het dat deze passage een of andere soort van profetie is. Het voorspelt ofwel dat op één dag in de toekomst op de Berg Moriah iets speciaals gezien zal worden ofwel dat de Heer op de Berg Moriah gezien zal worden. Het laatste is dichterbij de manier waarop Hertz het vertaalt: "op de berg, waar de Heer wordt gezien." Dit is ongetwijfeld een duidelijke verwijzing naar de toekomstige Tempel die op de Berg Moriah gebouwd zal worden. Het was in de Tempel dat de *Sjechinah* zichtbaar was. Maar het was ook in de Tempel dat de Heer op een andere manier werd gezien. De Messiach Zelf, die hier voorafschaduwde werd, wandelde en leerde in de Tempel. Dus, toen Jesjoea hier was, onderwees Hij zeer waarschijnlijk over de *Akedah*, de binding van Izaäk. Één van de redenen waarom wij zeker kunnen zijn dat Jesjoea in de Tempel over de *Akedah* onderwees wordt gevonden in Jochanan (Johannes) 8:56-58. In deze passage vinden we dat Jesjoea een discussie had met enigen die in hun geestelijk bewustzijn op de verdiensten van hun vader Awraham rustten. Maar Jesjoea vertelde hen dat zij in plaats daarvan nodig hadden op Hem te vertrouwen. Hij ontkende niet het belang van het verbonden zijn met Awraham, noch weerlegde hij Awraham's rechtvaardigheid. Maar één ding wat Hij deed, was hen tenslotte te schokken door deze stelling: "Je vader Awraham verheugde zich bij de gedachte mijn dag te zien, hij zag hem en, was verheugd. Ik vertel jullie de waarheid, vóór Awraham was, ben Ik!" Merk op, dat Jesjoea in dit vers twee keer naar het werkwoord "zien" verwees. Dit zou als een codewoord geweest moeten zijn voor luisteraars, die getraind waren in de *Thora*. Joodse hermeneutiek verwijst naar zo'n gebruik als een *rèmez*, een hint. Toen zij het hoorden, zouden zij zich de *Akedah* herinneren moeten hebben, waar Awraham de plaats noemde waarop zij stonden: "De Heer ziet of de Heer zal hier gezien worden." Zij zouden dit gedaan moeten hebben vanwege het tweevoudig gebruik van het werkwoord "zien" in verband met Awraham. Als gevolg hiervan, nl. toen Jesjoea zei dat Awraham Zijn (Jesjoea's) dag zag, is er een erg goede waarschijnlijkheid dat het op de *Akedah* was dat de Almachtige hem (Awraham) een visioen gaf van Jesjoea en hoe Jesjoea Zichzelf zou offeren voor zondaars door hun plaatsvervanger te zijn, juist zoals het ram voorzien werd als een plaatsvervanger voor Izaäk. Zo'n stelling als deze éne, door Jesjoea Zelf uitgesproken, verdrijft de algemene mening dat de mensen van de *Tenach*-tijden de Messiach niet kenden.

Een opstanding

Een tweede stuk van informatie met betrekking tot het volledige begrijpen van deze situatie wordt gevonden in Hebrreeën 11:19. Hierin wordt ons verteld dat Awraham G'd kon vertrouwen omdat Awraham redeneerde dat G'd de doden kon opwekken en figuurlijk gesproken ontving hij Izaäk terug uit de dood. Herinner je wat Awraham over G'd wist. Hij kende zijn G'd, Die een G'd is Die wonderen doet. Hij kende zijn G'd Die een G'd is Die kan veroorzaken om dat wat er niet was in het aanzien te komen. Indien hij van dit vele over de Heer verzekerd was, dan was het geen grote stap in geloof om te geloven dat zijn G'd ook in staat was om de doden op te wekken. Volgens de schrijver van de Hebrreeën is dit precies één van de dingen die Awraham dacht dat gebeuren zou! Het is verbazingwekkend hoeveel geloof we kunnen hebben als we eenvoudig in rekening nemen wat we over onze G'd weten. Wanneer we door de Heer met een of andere test of uitdaging geconfronteerd worden, is het beste om Awraham's voorbeeld te volgen en in rekening te nemen wat we over G'd weten. We zullen vinden, zoals we al eerder hierover hebben gezinspeeld, dat iedere uitdaging van de Heilige precies in verhouding is met de kennis van G'd die we bezitten. Beide zijn in balans met elkaar. Zonder kennis zouden we weinig grond hebben voor vertrouwen. Zonder de beoefening van dat vertrouwen, zouden wij niet in staat zijn in het leven te functioneren op de weg waarop we bedoeld zijn te gaan. We zouden precies theologische woordenboeken zijn.

Een bemoediging

Weinigen van ons worden geroepen om het soort offerande dat van Awraham werd geëist te doen. Sommigen zijn er echter geweest. Door heel de geschiedenis heen werden velen geroepen om Hem ten koste van alles te vertrouwen - ingesloten de offerbereide opoffering van hun eigen leven of de levens van hun geliefden. Omdat dit zo 'n bemoedigende passage is voor diegenen, die wensen op G'd te vertrouwen, hebben de Joodse mensen deze passage, bekend als de *Akedah*, opgenomen in de Joodse liturgie en in hun harten. Het is de *Thoralezing* voor de tweede dag van *Rosj Hasjannah*. Bovendien, was de binding van Izaäk toen de vervolging tijdens de latere eeuwen ernstiger werd, altijd in de gedachten van mannen en vrouwen aan wie op ieder ogenblik de bedreiging, het alternatief van afvalligheid of de dood konden worden opgelegd.

Studievragen:

1. Noem tenminste vier beproevingen, welke Awraham in deze parasjah tegenkwam. Beschrijf ze. In welk opzicht waren zij beproevingen?
2. Waarom lachte Awraham? Waarom lachte Sarah? Hoe was hun lachen verschillend?
3. Wie waren de bezoekers? Wat waren de suggesties die het commentaar aanreikte?
4. Aan welke suggestie of welk gezichtspunt hou jij je vast en waarom?
5. Waarom was Lot in Sedom? Waarom probeerde de Heer hem te redden?
6. Wat was Sedom's misdaad die tot het oordeel van de Heer aanzette?
7. Waarom denk je dat Lot's vrouw achterom keek?
8. Wat was het doel voor het verhaal van Avimelech en Awraham? Doorstond Awraham deze test of niet? Waarom?
9. Waarom wilde Sarah Hagar en Isjmaël wegzenden? Denk je dat het goed of verkeerd was om dat zo gedaan te hebben? Waarom?
10. Waarom vroeg de Heer aan Awraham om Izaäk (Jitschaq) te offeren?
11. Hoe denk je dat Izaäk zich hierover voelde?
12. Wat betekent het als Awraham de plaats "Ad-nai Jireh" noemde?
13. Wat deed G'd met Awraham na de bijnaofferande van Izaäk?

J. H. ten Kate, 27-10-2002, (naar Berkowitz).